

Előfizetési árak:
 Egész évre ——— 12 frt.
 Félévre ——— 6 „
 Negyedévre ——— 3 „
 Egy hónapra ——— 1 „
 — Egyes szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszo-
 lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
 Nagy-Becskerek,
 Zápolya-utca 1-5 szám,
 hová a lap szellemi részét, illető
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Khuen-Héderváry.

Nagybecskerek, 1895. január 8.

Az a tény, hogy ő felsége a király Khuen-Héderváry Károly grófot kiváló személyes bizalmával tünteti ki, valamint továbbá ama körülmény, hogy Khuen-Héderváry Károly gróf mindig loyálisan, fentartás nélkül a szabad-elvű párt programja hívének vallotta magát, — éppen most aktuális érdeket adnak a következő közléseknek, melyeket fővárosi tudósítónk e kiváló államférfiúról előkelő helyről kapott:

Khuen-Héderváry Károly gróf, Horvátország és Szlavonia bánjának politikai és személyes jellemét tökéletes helyesen csak akkor lehet megítélni, ha tudjuk, hogy ő éppen báni állásában, 1883-ban történt kinevezésének napjától kezdve, egész tizenkétévi működése alatt keresztül-kasul magyar államférfi maradt. Hozzá kell tennünk: a legelőkelőbb, természetes képességgel megáldott magyar diplomáta, a kinek erélyes és szerencsés kezének sikerült nyíltság, igazságszeretet és lovagias megbízhatóság által, mindenesetre csak évekig tartott nehéz és elkeseredett küzdelmek után, tökéletesen lefegyvereznie éppen azokat a horvát politikusokat, a kik a magyarság elleni gyűlölet propagandáját tették politikai iparrá. Csak azok, a kik saját tapasztalatukból ismerik a párt-anarchiát és a Szent-István-korona birodalmának állami egységére veszedelmes állapotot, a mint az Horvát- és Szlavonországban 1883-ban uralkodott, tudják méltányolni annak a politikai Hercules-munkának az államférfiúi sikereit, a melyet Khuen-Héderváry Károly gróf bán Horvát- és Szlavonországban véghez vitt. A politikai örökség, melyet hivatalbeli elődei hagytak Khuen Héderváry grófnak, a képzelhető legszerencsétlenebb volt. Mazuránics bántól kezdve Horvátország minden bánja elmulasztotta a magyarelles-

és a magyar állam egységét fenyegető horvát frakciókkal szemben nyíltan és erélyesen fellépni. Khuen-Héderváry gróf volt az első horvát bán, a ki mint elvű magyar államférfi, az akkor erőszakos tármás jelenetek által sajnálatraméltó hírhedségre vergődött horvát országgyűlésben való megjelenésének már az első napján világosan kijelentette, hogy a mint ő mindig tiszteletben fogja tartani Horvátország alkotmányos önkormányzati jogait, épp oly nagy erélyvel fog fellépni azok, mint a tulajdon hazájuk és a magyar állam ellenségei ellen, a kik a Szent-István korona birodalmának érinthetetlen egységét, vagyis a magyar állam szuverénitását akár lelkiismeretlen könnyelműséggel, akár rosszakaró szándékkal megtámadják. Ma, Khuen-Héderváry bán tizenkétévi működése után a testvériesen barátságos viszony Magyarország és Horvátország közt jobb és kielégítőbb, mint 1867 óta és az alkotmány helyreállítása előtt bármikor volt. Hogy ez a magyar állam tekintélyének és hatalmának mily nagyon használt és folyton használ, azt ma hosszasan magyarázni nem szükséges, mert a tények logikája és bizonyító ereje, valamint a közvélemény egyetértése egész Európában, a magyar nemzet politikai befolyásának előnyére, azt a legkétségtelenebb módon megerősítette.

Egy téves bírálatot, a mely azoknak a politikai eszközöknek nem ismerésén alapul, melyeket Khuen-Héderváry gróf eredmények elérése végett alkalmazott, külön helyre kell igazítanunk. Sokan, a kik a viszonyokat Horvátországban nem ismerik, nem tudják, hogy a fanatikusan magyar gyűlöletnek 1883-ban Horvátország-

ban uralkodott és politikai ragályos betegségképpen dühöngő járványát csak erkölcsi eszközökkel, államférfiúi okossággal, diplomáciai jártassággal lehetett megszüntetni. Nagy tévedés tehát azt hinni, hogy Khuen-Héderváry az ő sikereit egy kis douce violence alkalmazásával, magyarán szólva, oly erőszakoskodásokkal érte el, a minők hivatala elfoglalása előtt Horvátországban, különösen országgyűlési választásoknál, országszerte divtak. Éppen ellenkezőleg, még — Horvátországban akkor számos — politikai ellenségeit is meglepte az azoknak egészen szokatlan törvénytiszteletével és elvű igazságszeretetével.

Az ő politikai hadiszereinek fegyvertára csak a magyar államtvésznet diplomáciai hagyományainak volt megfelelő és mindenekelőtt a magyar parlamentarizmus becsületes alkalmazásából állt. 1883 előtt a kisebbségi terrorizmus erőszakoskodó rendszere a horvát országgyűlésben körülbelül a bolgár szobránye vagy a szerb skupstina parlamenti rendtelenségének színvonalára süllyedt. Khuen-Héderváry gróf kizárólagos érdeme az, hogy a magyar alkotmányos szabadság és szabadelvűség gyakorlati propagandája által a zágrábi országgyűlésben meghonosította a kölcsönös jogtiszteletnek régi magyar parlamentáris hagyományait. A politikai hazaárulás és magyargyűlölet frakciója ennek folytán megszűnt létezni Horvátországban. A Stárcevic-fanatikusok elvesztették minden befolyásukat, az ugynevezett magyarelles Strossmayer-klikk pedig teljes tehetetlenségének tudatában már csak néhány, nagy fáradsággal összerakott képviselői mandátummal képes, a horvát nép által figyelemre sem méltatva,

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Olasz dalok.

— A „Torontál” eredeti tárczája. —
Három madár . . .

Három madár csicsereg az ágon,
 Siratják a boldogtalanságom.
 Én legalább azt gondoltam máig:
 Azt siratják szívök szakadtáig.

Nem várom be szívök szakadását:
 Sorra járom hat falu határát;
 Akadnék én még tán olyan leányra,
 A kit az a három madár
 Vig nótával várna.

Nem a kutya miatt . . .

Nem a kutya miatt nem járok
 Brigida hugom, hozzátok;
 Jól tudok én még egy kutya nyelvén,
 Bár ugy tudnék a csalfa lány nyelvén!

Szombat este majd felfaltál,
 Még haza mennem sem hagytál,
 Pedig szegény édes anyám
 Hajnalig fenn virasztott rám.
 Álnokságod
 Mért takarod?
 Mikor ebben
 A szent perezen
 A hadnagyot
 Nyalod-falod.

Elárul a kutyád nyoszörgése:
 Ugat még a kardesörömpölésre.

Az én ellenségem.

Nincs énnekem ellenségem itten,
 — A némettől megmentett az isten, —
 De a mostani szeretőm
 Varrja is már a szemfedőm:
 Nehéz szívvel azt az órát várja,
 Mikor néz a gazdag bíró rája.

Cs. Pap József.

Segélymozdony.

Iria: Hajós Miklós.

A vasuti vendéglő sarok asztalánál a megszokott társaság borozgatott. Künt a szél rázogatta a perren száraz vadszőlő indáit, s verte keményen az esőcseppeket az elhomályosult ablaktáblákhoz.

Nyolczra járt az idő, még egy teljes óra volt hátra az estéli gyorsvonat érkezéig. Ez időre a forgalmi tiszt is áttette a ténfelygelőséget a vendéglő kerek asztalához. Az öreg állomásfőnök kialudt virginiját rága mesélt a régi jó időről, a melyet Tiszavidékieknél töltött.

— Az volt ám az idő!

Ez állomáson az tartott szolgálatot, aki jőzön volt.

— Hátha senki sem volt jőzön? Vágott szavába a jelzési vörös ábrázatu forgalmi tiszt.

— Nohát ha már ilyen sem került ki a személyzetből, akkor tilosra állítottuk mindkét távjelzőt, s ittunk tovább. Fűtyölhetett az istenadta masina, míg bebocsátottuk!

Emlékszik-e még osztálymérnök ur Sipőcs Gábrisra?

— Hogyne emlékezném, szólt a vén tiszai bajtárs, s szemei felcsillogtak az elmúlt idők emlékein.

— Az volt ám az ügyes vasutas, olyan kocsiutól sem terem mostanában. Ugy rendeste össze a vonatokat, mint egy elite-bái-rendező a cotillont. Az igaz, hogy egy nagy hibája volt. Ha ugy lakbér negyedkor nagyobb summa pénz ütötte a markát, odatámasztotta jelzőzászlóját a bódé falához, a mig tartott a pénzből szinét se láttuk. Ha aztán kifogyott a pénze, ismét beállott hozzám, elkérte zászlóját s mintha semmi sem történt volna, vigan fűtyörészett tovább. Bezzeg most agyonjegyzőkönyvesnek érte. Pedig én amondó vagyok, a jó vasutasnak a szess az, ami a gépnek az olaj. Ugy-e igazam van Vass ur?

— Nos igen, szólt szórakozottan a fiatal fűtőházi mérnök. Kell, hogy elsihbassza valami az idegeket. Ez a vágató szörnyeteg — mely faja a tért és időt, nyugalmunkat és egészségünket rabolja meg. Hát nem boldogabbak voltak az emberek Stephenson előtt? A gép fel fogja falni alkotóját az embert.

Csend követte a fiatal mérnök pessimistikus kijelentését, ki óráját megnézve éppen távozni akart.

Ekkor a csendet lassu rezgéssel törte meg az állomási jelző harang kongása. Összör egymásután csendült meg, hármas csoportokban, a segélymozdony jelzését adva ki.

— Baj van!

— Fucscs neked tarokkparti, szólt szo-

népszerűségét vesztesen tengődni. Ezeket a sikereket Khuen-Héderváry gróf csupán parlamentáris és alkotmányos eszközökkel érte el. Sikereit a közigazgatás javítása, a hivatalnoki karnak purifikálása által konszolidálta, a melyet 1883-ban szánalmas állapotban vett át, míg ma a horvát hivatalnoki kar már tökéletesen megfelel egy igazságos és népszerű közigazgatás követelményeinek. A mi a bannak magyar felfogás szerint különösen becsületére válik, az, hogy Horvátországban a közvéleményt, a zágrábi és az egész vidéki sajtót Horvátországban és Szlavóniában meg tudta nyerni Horvátországra épp úgy mint a magyar államra áldásos és békeszerző politikájának közhasznú céljai számára. Ama szokásban, hogy a sajtó közvegeivel loyális őszinteség és szeretetreméltóság által kitűnő érintkezést tart fenn, nézetünk szerint szintén egyik bizonyítéka van annak, hogy Khuen-Héderváry gróf, tizenkétévi zágrábi működése dacára, testétől-lelkétől őszintén szabadelvű, korszerű, magyar államférfi maradt. Különben tudják azok, akik rendes hivatalos érintkezésben állnak a bannal, hogy kevés olyan magyar államférfi van, aki a magyar pártviszonyokról mindig oly jól, a legbenedbber részletekig hatolva, lenne értesülve, mint Khuen Héderváry gróf.

Az az ítélet, melyet a grófnak egy politikai ellenfele, egy igen konzervatív magyar arisztokrata nemrégiben mondott felőle, becsületére válik Khuen-Héderváry grófnak. Szó szerint adjuk az illető nyilatkozatot:

„Khuen Héderváry gróf a legmakacsabb, elveikhez leghűbb szabadelvűség-gel bíró tory-reformer. Ránk nézve főleg veszedelmes, mert személyes hódító képessége által nemcsak a képviselőházban, hanem a főrendek közt is új pártíveket fog magának megnyerni. Ily ellenféllel azonban ennek dacára végre is lehetséges lesz egy modus vivendi, mert Khuen-Héderváry makacs szabadelvű ellenfél ugyan, de meg van neki az a jó tulajdonsága, hogy az adott szót minden körülmények közt megtartja, a mi ritka tulajdonság. Igéreteket nehéz tőle nyerni. Így pedig el lehet róla mondani, hogy többet megtart,

mintsem ígért. Ezt már 1875-ben, győrszigeti képviselővé történt választásakor és rövid győri főispánsága alatt bebizonyította. Barátaim, az ő politikai ellenfelei, ott is kénytelenek voltak elismerni, hogy sokkal többet tett, mint ő maga ígért és barát és ellenség tőle várt.“

HIREK.

Tájékoztató.

Január 9. Felsőtorontáli ármentesítő társulat választási ülése.

Január 13. Tűzoltók közgyűlése.

Január 15. Az izr. nőegylet táncmulatsága.

Január 19. A kaszinó dalárdájának dalestélye.

Január 21. Közigazgatási bizottsági ülés.

Február 2. Iparosok bálja.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— **Személyi hir.** Rónay Jenő főispán holnap délben néhány napra elutazik Nagy-Becskerekre.

— **Torontálmegyei orvosok serum-értekezlete.** Daniel László alispán, dr. Plechl Szilárd m. főorvos előterjesztésére, amelyhez a Budapesten nemrég lezajlott VIII. nemzetközi egészségügyi és demográfiai kongresszus adta meg az impulzust, meghívta volt a megye összes járás-, kórház- és — amennyire lehet — községi orvosait a mai napra a megyei központba, hogy a serummal való gyógyítási móddal, különösen az annak során felmerülő sebészi műtétek kezelésével behatóan megismerkedhesenek. A felhívásra meg is jelent mintegy hetven orvos a megye minden részéből, köztük számosan nagybecskerekiek is, akik az értekezlet előtt dr. Plechl Szilárd m. főorvos vezetésével, előbb Rónay Jenő főispánnal, majd Daniel László alispánnal tisztelegtek és egyuttal megragadták az alkalmat, hogy megköszönjék azt a jóakarati támogatást, amelyben mindkettőjük részéről a közegészségügy gondozása körül való terhes feladatukban részesülnek. A főispán válaszában örömeinek adván kifejezték, hogy a megye orvosait ily nagy számban látja a jó ezél érdekében egybegyűlve, szerencsét kívánt működésükhöz, az alispán pedig, akinél való tisztelegésükkor egyuttal fel is kérék a mai értekezlet elnöki tisztségének viselésére, készséggel jelentette ki beleegyezését erre.

Az értekezletet, amely ezután az alispáni kisteremben egybeült, Daniel László alispán nyitotta meg, nagy tetszéssel fogadott megnyitójában említést téve arról a lelkesedéséről, amely

a Behring-féle szert világszerte fogadta, s kérve az orvosi kart, hogy annak megyénk területén való alkalmazása körül ismert gondosságával és buzgalmával járjon el.

Majd dr. Plechl Szilárd foglalván el m. főorvosi minőségében az elnöki széket, előadta, hogy a párisi orvosi kar határozata, amelylyel a francia kamarának egyhangulag ajánlotta a serum alkalmazását, a Németországból érkező hírek, amelyek a gyógymód sikeres alkalmazásáról szólnak, lehetlenné teszik az elzárkózást az elől, hogy a serum nálunk is szélitiben használatba kerüljön. Bár tudja, hogy az egybegyűltek tisztában vannak a gyógymód alkalmazásának mikéntjével, az eljárást ezuttal is köteleességének tartja részletezni, különösen az intubatio alkalmazására való tekintettel, amelyhez a megye tetemes költségen hat teljes szerleket szerzett meg. Miután a velük való bánást megmagyarázta, szétosztotta járásonként, valamint elosztásra került ezuttal az a 100 üveg serum is, amit a megye annak idején megrendelt.

Az alispán éltetésével véget ért az értekezlet, amelynek befejeztével Aelskulap fiai azonnal utra indultak, hogy az emberiségnek gondozásukra szoruló szenvedő része a megkívánt időnél egy percczel se tovább nélkülözze tapasztalataikat.

— **Nagybecskerek népesedése 1894-ben.** Városunk népesedési mozgalmanak a lefolyt évről szóló statisztikai adatai, amennyiben ezek eddig nyilvánosságra kerültek, örvendetes tanúságot tesznek a népesedés általános szaporulatáról. A nagybecskerekiek róm. kath. lakosság körében, mint a rendelkezésünkre bocsátott adatok bizonyítják, a lefolyt évben 565 születési, 411 halálos eset és 143 esküvő történt. Mind a három szám s végeredményben természetesen a szaporodás emelkedést mutat az 1893-év adataival szemben.

— **Agarász-egylet.** A holnapi napon Nagyikindán egy egylet alakul meg, melynek létesítését vadászörökben már régóta óhajtják. Holnap tartja ugyanis alakuló közgyűlését a megyei agarász-egylet, melynek célja az agarászat és az azzal rokon lovas-sport fejlesztése és támogatása, valamint agarversenyek rendezése. Az egylet iránt megyszerte nagy érdeklődés mutatkozik a prosperálása annival biztosabb, mivel élére egy oly kedvelt egyéniség állt, mint báró Baich Iván, kinek nevével nemcsak ott találkozunk, ahol jótékony és ember-szeretet gyakorlásáról van szó, de aki szivesen támogat minden oly mozgalmat, mely közgazdasági vagy társas életünk előmozdítását célozza.

— **Halálozások.** Nagyszentmiklósról írják, hogy ott a napokban Elbel Géza járás-bírósi aljegyző meghalt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. — Temesvárról jelentik, hogy Hercz Dávid bankár, a „Scharmann S. utódai“ bankház főnöke, a városi törvényhatósági bizottság és a kereskedelmi s iparkamara tagja, az önkéntes mentő-társulat főparancsnoka tegnap délben hosszas szenvedés után meghalt. Elhunyt széles körökben keltett részvétet, mert rokon

moruan a főnök. Aztán Vass felé fordult, ki épp esőköpenyegét vette magára.

— Intézkedjék Vass ur, hogy minél előbb kapjuk a gépet. Ugy látszik a gyorsvonat fekvő maradt.

A mérnök bosszusan ment ki a restaurációból.

— Átkozott szolgálat! — mormogta oda kiűnn.

Az ibolyaillatú kis fészkek helyett köszén, füstös, lucskos éjszaka egy segélymozdonyon. Az ideges kis asszonyka lakonikus levele jutott eszébe: „Kilenczkor várom teára.“

Magyarázatra sem volt szüksége, hogy megértse, mely gondolatok fűződtek az egyetlen sorocskához.

A reggeli vonattal látta elutazni férjét, a rég óhajtott téte-á-téte megvalósult s ime az utolsó pillanatban egy ostoba mozdony mindent elront!

Ily gondolatok közt halad keresztül a koromsötét pályaudvaron. A váltólámpák bágyadtan fényltek az esőpárkán át. Egy-egy toló mozdony siklott fel és a távolban vörös cyklops szemével meredezve a sötétbe. Az eldobott kocsi orok nyikorogva gurultak át a nedves váltókon s csattogva verődtek ismét össze. A fűtőházhoz ért. Az óriási csarnok vastetője alatt sorban állottak a mozdonyok. Néhány kihűlve, hideg méltósággal pihent, mint egy alvó óriás, mások dorombolva sűrű gomolyban okádták a füstöt. A gyorsvonatu gépek sísteregtek s nehéz lélegzettel szívták légszivattyúikon át a levegőt, megrezegtetve a csarnok falait.

A 102-es mozdony vezetője, Bálint Zoltán

éppen a vasvederben mosta kezéről és arczáról a kormot, midőn Vass megszólította:

— Sohse csináljon toilletet Bálint, megyünk a fekvő maradt gyorsvonatért.

Bálint dörmögve mászott fel a mozdonyára, hozzá szoktatta a husz esztendei szolgálat a M. A. V.-nál az engedelmességhez. Egyet rugott a mozdony vashidján hanyat fekvő fűtőn, ki édesden aludt egy csomó csepüköcczel helyettesítve feje alatt a párnát, aztán kinyitotta a szabályozót és sűrű gőzfelhők között gördült a 102-es a felvételi épület felé.

Néhány perc telt el, mialatt a szolgálattevő megadta az utasításokat a segélymozdony kísé-
róinek, aztán megcsendült az indulási jel s a segélymozdony teljes gőzzel robogott ki az állomásból.

A fűtő sűrűn lapátolta a szenet a mozdony tüzes gyomrába. A gőz élesen sivitva rohant ki a mentő szelepen, a légáram mély bődüléssel fuja a mozdony kéményén, millió tűzszikrát röptetve szerte-széjjel. Az egész gőzgép rezgett, nyögött s örült vágatással rohant a sötétbe. A tűzszekrény ajtaján kicsapódó láng koronként rávetődött a mérnök férfias barna arczára, melyről eltűnt már a bosszúság, valami részegítő csillogás fénylett szemében, a repülő mozdony mámorossá tette egészen.

Valami különös mámor az, melyet csak a léghajós, a mozdonyvezető érezhet, midőn az ember érzi, hogy egy kicsikét — isten.

Egy zöld lámpa világ csillant meg a távolban, mire a mozdony megállította futását. Nemsokára a távolból a gyorsvonat mozdonyának vörös szemei csillantak elő.

A segélygép megérkezett rendeltetési helyére. Hozzá csatolták a szolgálatképtelen mozdonyhoz, melyet az utasok egész csoportja állott körül.

Egy skótsapkás kereskedelmi utazó lármázott erősen, hadonászott kezeivel:

— Még sem indulunk? . . . Skandal, ez csak nálunk történhet . . . Majd vártatózok a miniszternek, csak megérkezünk . . .

Még tovább is folytatta volna, de a mozdony hosszat ittyölve megadta a beszállásra a jelt.

Tizenegy óra lehetett, midőn az elakadt gyorsvonat beérkezett az állomásra.

Kormosan, átváza nem mehetett a szép asszonyhoz.

Az idő is későre járt, egyet gondolt Vass mérnök és bement a vasuti vendéglőbe, hol az állomásfőnök éppen akkor mondta be a tous les trois.

A fiatal asszonyka nem tudta mire vélni a mérnök késését. Túrelmetlenül várakozott, midőn tizenegy órakor nehéz lépteket hallott az előszobában. Izgatottan kapta fel az asztalkán fekvő regényt s láthatólag annak olvasásába merülve várakozott. Az ajtaja kinyitott s belépett a férje.

Othello ur a gyorsvonattal érkezett. Miután uti táskáját és köpenyét a szoba különböző szögleteibe dobta, meggyőződött gyanuja alap-talanságáról, homlokon csókolta Desdemónáját.

Hála a vasuti szerencsétlenségnek, a megfojtási jelenet ezuttal elmaradt.

szenes modoru, tevékeny és derék üzletember volt. A megboldogult még alig 46 éves volt és özvegyet, valamint három kis árva hagy hátra. Temetése holnap lesz.

— **Uj pénzügyi segédttkár.** A pénzügy-miniszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Ferenczy Mórt a nagybecskereki pénzügyi igazgatóságnál alkalmazott pénzügyi fogalmazót ugyanide pénzügyi segédttkárnak nevezte ki.

— **Költészet és valóság.** A nagyváradi László-malomöngyilkos igazgatójának, Szilágyi Mórnak a hagyatékát leltárba vette a törvényszék. A leltározás alkalmával a hamis váltókon kívül egy iratsomóra akadtak, melyben hangulatos versek, lendületes költemények voltak. A direktor üres óráiban a muzsának is áldozott. Érdekes, hogy a versek között egy Becsület című költemény is van, melyben Szilágyi azokat gunyolta ki, akik a becület álorenzaja alatt a legnagyobb szedelgest ütik.

— **Fényes esküvő.** Viszák-Elék házában e hónap 9-én fényes esküvő lesz, melyen részt fog venni az egész délvidék előkelősége. E napon esküszik örök hűséget dr. Ludig Gyula román glád nai birtokos Patyánszky Amália kisasszonynak, viszáki Patyánszky Elek, kir. tanácsos és birtokos bájos és szellemes leányának.

— **A moraviczai választás.** Verseczről írják, hogy ott tegnap Gyika Árpád pártelnök előlülése mellett a moraviczai választókerület körülbelül ötszáz szabadelvű választópolgára tartott értekezletet, amelynek folyamán nagy lelkesedéssel fogadták báró Sztójánovits Györgynek, pártjuk jelöltjének emelkedett szellemű program-beszédét. Ellenjelöltjei Benioszky Attila agrárius, Joanovich Szilárd volt szolgabíró nemzeti és — mint legújabb hírlik — Henny Sebestyén makói prépost klerikális programmal.

— **Utóirat egy esküvőhöz.** Stagelschmidt Paula és Jakobcsics Imre esküvőjéről, amely tegnap a késő délutáni órákban ment végbe, lapunk tegnapi számában között tudósításunk nem számíthatna a teljesség címére, ha az ünnepélyes alkalomra egybegyűlt díszes hölgykoszoru és a szertartás komoly magasztossága méltatása mellett meg nem emlékezünk a hölgytoilettek pazar fényéről, amelynek látványos összessége nagyban emelte az esküvő külső díszét. A mennyire hamarjában a legkiválóbbakat feljegyezhetjük, ime ide iktatjuk őket:

A menyasszony (Stagelschmidt Paula): fehér moirée antique-ruha, másfél méter uszálylyal, narancsvirág-guirland dal díszített derék. — Az örömanya (Stagelschmidt Ilka): pensé szín dessinirozott selyemruha, ugyanolyan színű plüss kabátka csipkével díszítve. — Lucsics Miklósné: rózsaszín merveilleux princess ruha, derékon széles pelerinnel, selyemkítettél és hódprémszegélylyel. — Jakobcsics k.-a. (Szabadkáról): sárga ottomán barna bársonnyal és gyöngydiszszel. — Mamusichné: fekete moirée antique gáta-diszszel, zöld plüss belépb, czoboly-prémmele. — dr. Nónay Pálné fekete selyemruha sárga diszszel. — Napholz Agostné: zöld selyem stb. stb. (A három első helyen említett izlése tolette Grünbaum Vilmos előnyösen ismert oség női ruhatermébből került ki.)

— **Regatta bál.** Már egy ízben említettük, hogy a tiszai regatta-szövetség megbizta a temesvári regatta-klubot egy bál rendezésével s hogy az odavaló regattisták ezen kitüntető megbizásnak olyképen óhajtanak megfelelni, hogy egy minden tekintetben fényes bált rendeznek a városi vígadóban. A tegnapielőtt megalakult rendező-bizottság elhatározta, hogy a bált ez év február hó napjának 1-én rendezik. Ez a rendkívül fényesnek ígérkező bál már az által is érdekes lesz, hogy a tiszai regatta-szövetséghez tartozó városok, u. m. Temesvár, Szeged, Arad és Nagybecskerek összes regattistái veszenek benne részt.

— **A legújabb türelmi próba.** Tuschelli Rezső, a berettyóköri armentesítő és vizszabályozó társulat mérnöke, eljegyzte Blau Berta kisasszonyt Ó-Becsén. A vőlegény keresztény, a menyasszony zsidó és csak a polgári házasság életbeléptetésével szándékoznak egybekelni.

— **Elveszett vizsla.** Egy kávébarna foltos hosszú szőrű angol vizsla ma reggel elveszett. A megtaláló sziveskedjék a kutyát, mely Lady névre hallgat — a városirendőrségnél átadni, ahol illő jutalomban részesül.

Táviratok.

Khuen-Héderváry-miniszterium.

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A politikai helyzet még mindig tisztázatlan. Majdnem bizonyosra veszik ugyan, hogy a király Khuen-Héderváry grófot, aki tegnap délután félőtkor újból kihallgatáson volt, ez alkalommal megbizta a kabinet alakításával, de a megbizás formaszertü voltáról semmi jel sem tanuskodik.

Budapest, jan. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Feladatott d. u. 3 óra 10 perczkor.) Gróf Khuen-Héderváry folytatja tárgyalásait a miniszterium megalakítására vonatkozólag. Azt hiszik, holnap a miniszteriumkész listáját mutathatja be a királynak.

A fuzió.

Budapest, jan. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Bud. Tud. félhivatalosan jelenti: Bárminő kívánatos legyen is a hatvanhetes alapon álló pártok összes elemeinek együttes működése, illetőleg egy új pártalakulás, még most lehetetlenség a megvalósulása. Előbb el volnának véglegesen intézendők az egyházpolitikai javaslatok, a többi reformok megvalósulása érdekében aztán megtörténhetik a kilépettekkel való egyesülés.

Szenzaciós öngyilkosság.

Budapest, jan. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Telepy Sárika, Telepy Károly ismert festőművész tizenhét éves gyönyörű hajadon leánya öngyilkos módon vetett véget viruló életének. Tegnap reggel kiment káposztás meyeri nyaralójukba és a számára berendezett szobájába bezárkozva szíven lőtte magát. A nagy feltűnést keltő öngyilkosságának senki se tudja az okát.

Összeesküvés a czár ellen.

Budapest, jan. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Varsóból telegrafálják, hogy — mint az ott megjelenő Nova Reforma jelenti — udvari orthodox körök Miklós czárt meg akarták gyilkolni és György trónörökösöt a trónra léptetni. Az összeesküvést felfedezték.

Bismarck-ünnepély Ausztriában.

Budapest, jan. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A bécsi Montagsrevue nemrég azt a hírt hozta, hogy Bacquehem osztrák belügyminiszter a hozzá intézett kérdésekre kijelentette, hogy Bismarck herczegnek 80-dik születési napján Ausztriában rendezendő ünnepségeknek szabad folyást enged. Most hivatalosan jelentik, hogy ez a hír koholmány. Senki se fordult a miniszterhez e czélból s így az nem is nyilatkozhatott e tárgyban.

Puskin missiója.

Budapest, jan. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pétervárról telegrafálják, hogy beavatott körökben Puskin gróf külön-követ visszatértét igen nagy érdeklődéssel várják, mert front-változásokat várnak az orosz külügyi politika vezetése és irányára nézve azon jelentésből, melyet Puskin gróf több európai udvarhoz történt kiküldetéséről a czárnak tenni fog.

Stambulow.

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják, hogy ott Stambulow esetleges el-

fogatásáról mit se tudnak. Európai politikai körei — mondják — szinte felháborodnának, ha a Stambulow elfogatásáról felmerülő hírek a valóságnak megfelelőnének.

Carnot fia — képviselő.

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból telegrafálják, hogy Beaumeban Carnot Ernőt egyhangulag képviselőnek megválasztották.

REGÉNY-CSARNOK.

A NAGY LÁNG.

(Le amanti)

(3.)

Írta: Serao Matild.

Rögtön gyógyíthatatlan kétségbeesés fogta el. S ekkor, e szenvedély végzetes válságában szerelme határozatlan, elmosódó körvonalakat kezdett öltetni. A vége az a vágy volt, hogy bárcsak viszontláthatná donna Grazia, bárcsak együtt lehetne vele sokáig, örökre. A helyett, hogy erejüket a fájdalom hiába való vergődésében pazarolták volna el, azon igyekeztek, hogy két hét, egy hét alatt legyőzzék egyesülésük anyagi és erkölcsi akadályait, hogy egy nyugodt, magányos költői vidéken találkozzanak, ahol ismeretlenül, s a tömegre nézve közönyösen tölthetik napjaikat. Kettejük közül melyik mondta ki e szót: Velence? Ki tudja? Ezt a kedves, csábító szót mindennap, minden órában képzeltük előtt látták ragyogni. Es a bűvös szó elfeledtette velük a többi, e név megigéző szóttagjainak bilincseiből lelkük nem tudott kibontakozni. Leveleik mind határozottabbakká váltak, élesebb körvonalat öltöttek, lelkük háborgása alábbhagyott, szenvedélyük reális hátteret kapott, pozitív, gyakorlati, határozott időszakra lépett. Hajthatatlan akaratuk alatt tervük mindennap teljesebb lett egy-egy vonallal, egy-egy számmal, egy-egy színnel; s Grazia és Ferrante később már ebben a valóságban látszottak élni. E bevégzett matematikai részeket mellé, melyek türelmetlenségüket lecsendesítették, ha nem is teljesen, egy szerelmes frázis is társult, csak egy szó: Velence!

De a szerelmesek külseje is megváltozott. Hidegek, határozottak lettek, egy bizonyos gondolat a vagy tervbe látszottak elmélyedve, valamivel foglalkoztak s a nagy tömeg, de még barátaik iránt is közönyösekké voltak. Keveset, röviden beszéltek. Donna Grazia elmélázó barna arcsát nem látták többé a sorrentói félsziget gyönyörű sétateréi. Egyik szobájában készen álltak a hatalmas utazóládák s a komorna, bármily kíváncsi volt is, még mindig nem tudta, hogy asszonyának mi a terve. Csak azt látta, hogy donna Grazia mindennap bezárkózik máshai közé s elrak minden értékű tárgyat, minden emléket. Csak azt látta, hogy fehér gyapjuruhá-jában, melyet derekán misztikus selyemöv tartott össze, bebolyongja a házat s álmódóva némi a nyitott ládákat és a megfosztott falakat, mintha még valami elvinni valót keresett volna.

— A signora hosszú utra készül talán? — kérdezte egy reggel félénken, alázatosan a leány.

— Hosszu, hosszú utra, — mormolá donna Grazia szórakozottan.

— Én is elmegyek?

— Nem... Jobb ha nem jön, — mondá donna Grazia.

— S eire a hosszú utra egészen egyedül megy?

Donna Grázia lehajtá a fejét, s nem felelt. Arcza elkomorodott. Mindaketten elhallgattak.

Ferrante pedig, ahogy az utazás napja közeledett, nem volt többé látható Róma rendezőszai találkozóhelyein. A nagyon elfoglalt ember lázával úgy ahogy, szórakozottak végezte el legsürgősebb ügyeit. Mikor barátai körében egy-egy percze megjelent, meglepetve kérdezték tőle:

— De mi bajod az Istenért?

— Elutazom.

— Hova?

Kezével intett, hogy valami messze vidékre. Barátai tapintatból nem kérdészködtek többé mert tudták, hogy mily nagy oszladi tragédia érte, és sokan attól tartottak, hogy valami váratlan tette határozza el magát. Sőt es barátai körében már szóbeszéd tárgyat is képezte, elburkolt alakban. Egy este meglátogatta legjobb barátja. Szobájának ablakai nyitva voltak, de a kályhában tűz égett. Ferrante ott ült mellette szivarozva, holmi leveleket olvasott, melyeket asztán egymásután a tűzbe hányt. Az asztalon egyéb levelesomagok is heverték, azután egy börtarcza, két-három használt kötésű könyv, s egy pár kis pisztoly, játékszernek beillő kis szekrényben.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.
Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

H i r d e t é s e k.

11. szám 1895.

A központi főszolgabírótól.

Pályázat.

Schiller Lipót begaszentgyörgyi községi jegyzőnek elhalálása folytán megüresedett jegyzői állásnak a helyszínén történendő választás utján betöltését folyó évi február hó 4-ikének délelőtti 10 órájára tűzöm ki.

A javadalmazás a következő:

- 1) készpénz fizetés, melyben a közgyámi és kézbesítési teendőért járó díjazás is befoglaltatik 800 frt.
- 2) 42 vámmázsa iszta tüzának általánál 168 frt,
- 3) 16 vámmázsa morzsolt tengerinek általánál 40 frt,
- 4) 36 köbméter azaz 8 öl kemény tüzi fának 112 frt,
- 5) utiátalány a kerületbeli utazásokra 100 frt,
- 6) az ujonczozásnál és kerületén kívüli utazásoknál napidíj 4 frt,
- 7) az utazásoknál ingyenes előfogadás vasuton II. oszt., gőzhajon I-ső helynek használata,
- 8) 3 darab szarvasmarhának szabad legeltetése
- 9) szabad lakás a község házában a mely áll, 4 szobából, 1 előszobából, konyhából, éléskamarából, ezek feletti padlásból, istálló, szin udvar és kertből,
- 10) 500 □ öl pótkertnek és 500 □ öl heréskertnek szabad adómentes hasznélvezete,
- 11) A házi szükségletre megkivántató folyó vizet a község vizes lajtokban köteles a jegyzőnek szállítani.
- 12) A magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhivatnak a pályázni kívánók, kik a magyar, német és szerb nyelvet, utóbbi legalább is szóval tökéletesen bírják, hogy kellően felszerelt folyamodványaikat, a választást megelőző napig alólirottnál benyujtsák.

Kelt Nagy-Becskereken, 1895. évi január hó 1.

Bakalovich Agost,
főszolgabíró.

(22-3.2)

10598. sz. tlkv. 1894.

Árverési hirdetmény kivonata.

A török-becei kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magy. kir. államkincstárnak — Gyurin Jovan, Rada, Sztevan, Rakila és Maza beodrai lakosok elleni végrehajtási ügyében 212 frt és jár. iránt a területén levő, a beodrai határban fekvő s a beodrai 270 sz. tjkben foglat A I. 1-7. sorsz. (501-502) hrsz. beltelek és ház, továbbá az 1354, 2074, 2075, 2232, 2440, 2642 hrsz. a. ingatlanok 609 frt kikiáltási árban 1895. évi február hó 17-ik napjának d. e. 10 órakor Beodra község házában árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

T.-Becsén, 1894. évi december hó 12-én.

Jakabffy,
kir. jbiró.

(29-1.1)

8325. szám kig 1894.

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett Lajosfalva község. orvosi állásra ezennel pályázat nyitattiki — Ezen állással 800 frt évi fizetés, ezenkívül 20 kr nappali és 40 kr éjjeli beteglátogatási díj élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni akarják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 9 §-a illetve az 1876. évi XIV. t.-cz. 143. §-ában körülírt okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket az antalfalvai járási főszolgabírói hivatalához f. évi január hó 31-ig küldjék be mivel a később beérkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választás ideje később fog meghatározatni.

Kelt Antalfalván 1895. évi január hó 3 án.

Fóris,

h. főszolgabíró.

(25-3.2)

4787. tlkvi 1894.

Árverési hirdetményi kivonat.

A perlaszi kir. járásbírósa mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Torontálmegeye árvaszékének Stefanov Tima perlaszi lakos végrehajtást szenvedett elleni 9 frt s jár. iránti ügyében a 2337/94. tlkvi sz. végzés folytán 1894. évi november hó 30-án megtartott árverés hatálytalannak nyilváníttatik, és utóajánlat folytán Torontálmegeye árvaszékének 9 frt tőkekövetelése 18 frt 85 kr eddigi és még felmerülendő költségek kielégítése végett 1895. évi február hó 4-ik napjának d. e. 9 órakor ezen kir. tlkvi hatóság hivatalos helyiségében, az ezen kir. járás-

bírósa területén fekvő Perlasz községi 548. illetve 2482. sz. tlkben foglat következő ingatlanok u. m.:

1. 440. sz. ház és 445 □-öl házhely 280 frt,
2. 31. hrsz. a. III. dülöb. 888 □-öl I-ső oszt. szántó 75 frt,
3. 31. hrsz. a. IV. dülöb. 888 □ öl I-ső oszt. szántó 38 frt,
4. 63. hrsz. a. 413 □ öl szőlő 78 frt,
5. 227. hrsz. a. 400 □ öl gyümölcsös 16 frt,
6. 62. hrsz. a. 963 □ öl szőlő 196 frt,
7. 189. hrsz. III. dülöb : 1 hold I-ső oszt. szántó 75 frt,
8. 189. hrsz. a. IV. dülöb : 1 hold I-ső oszt. szántó 170 frt,
9. 31. hrsz. a. I. dülöb : 1¹⁷⁵ I-ső oszt. szántó 135 frt,
10. 31. hrsz. a. II. dülöb : 1¹⁷⁵ I-ső oszt. szántó 200 frt,
11. 31. hrsz. a. V. dülöb : 1⁶¹³ I-ső oszt. kaszáló 185 frt,
12. 189. hrsz. a. I. dülöb : 2 hold I-ső oszt. szántó $\frac{1}{5}$ része 65 frt,
13. 189. hrsz. a. I. dülöb : 2 hold I-ső oszt. szántó $\frac{1}{5}$ része 108 frt,
14. 189. hrsz. a. V. dülöb : 2⁸⁰⁰ h. I-ső oszt. kaszáló $\frac{1}{5}$ része 75 frt,

ezennel megállapított kikiáltási ár mellett utóajánlati árverésen külön-külön el fognak árvereztetni; azonban az utóajánlati áron alul az ingatlanok eladatni nem fognak.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban bánatpénzül letenni.

A kir. jbirósa mint tlkvi hatóság Perlaszon, 1894. december hó 17-én.

Dr. Scherrber,
kir. aljbiró.

(30-1.1)

Telefon 35. szám.

Telefon 35. szám

Kurländer Imre

Nagy-Becskerek, Korona-utca 585. szám, a gőzmalommal szemben.

Legjobb minőségű

száraz tűzifa.

Szagtalan valódi

POROSZ KÖSZÉN

a Wildensteinsegen-Richterhof-féle bányából hőtartalom és minőségre nézve a szárazföld minden egyéb köszénét felülmúlja. (8-34.3)

K ö s z ö n e t n y i l v á n i t á s.

Boldogult férjem néh. Schiller Lipót halála alkalmából oly számos részvényt nyilváníttásokkal igyekeztek barátai fájdalommat enyhíteni, hogy ez uton kell őszinte köszönetemet nyilvánítani.

Valamint hálás köszönetemet nyilvánítom mindazon testületeknek és egyeseknek, kik koszorúknak a ravatalra helyezésével és a zord idő daczára felejtetlen emlékü férjem utolsó útjánál személyes részvételük által annak gyászát emelték.

Kelt Bega-Szent-Györgyön, 1895. évi január hó 3 án.

Özv. Schiller Mari.

(31-1.1)